

AGÓRA OKTATÁSI KEREKASZTAL

Társadalmi szerződés az oktatásról

Konferenciaprogram

Nahalka István: A jelenlegi oktatáspolitiká mögött álló szakmai elképzelések

A jelenleg érvényesülő állami oktatáspolitiká alapja a konzervatív pedagógiai hagyományban gyökerező eszmerendszer. Kiindulópontjai között megtaláljuk a 19. században alkotott, az erkölcsi nevelés feladatát minden más pedagógiai tevékenység fölé helyező elképzeléseket ugyanúgy, mint a határozott szembefordulást a 20. században kibontakozó, egyesek által liberálisnak, mások által gyermekközpontúnak nevezett pedagógiai elvekkel. Az állami irányítás meghatározó szerepének érvényesítése, a pedagógus és a tanítvány közötti viszony hierarchikusként történő értelmezése, a nevelés és a tanítás feladatainak elkülönítése és egyensúlyuk követelése, a jogok érvényesülése feltételeként a kötelezettségek teljesítésének megkövetelése és a jelenlegi oktatáspolitiká számos más elvi tétele szinte szóról szóra olvasható a konzervatív pedagógia két évszázad alatt született műveiben. Ám bizonyos értelemben a konzervatív pedagógia is eklektikus eszmerendszer, a mai oktatáspolitiká háttérét adó pedagógiai elvek jó részének az ellentettjeit is megtaláljuk benne. Ha maradandó, változatlan elveket keresünk, akkor a nevelés céljainak gyermektől, egyéntől független megfogalmazásában, e tekintetben az örök, változatlan erkölcs elsajátításában találjuk meg a minden konzervatív megközelítésben közös részt.

Radó Péter: A Leviathán oktatáspolitikája

A jelenlegi kormány a közoktatás minden elemére kiterjedő, példátlan mennyiségű változtatástömeget erőltetett át. A most is zajló rendszerátalakítás központi mozzanata a közoktatás államosítása. Az államkonzervatív közoktatási rendszer létrehozása nem követett egy előre átgondolt „mestertervet”, a létrejött rendszer sokkal inkább különböző forrásból származó törekvések és folyamatos oktatáspolitikai rögtönzés szerves keveréke. Az államszocialista és az államkonzervatív oktatási rendszer számos tekintetben – például a rendszerszabályozás módjában, az indoktrináció céljában, a rendszerszabályozás eszközeiben és oktatáspolitikai irányultságukban – nagyon hasonló. Ugyanakkor sok más tekintetben jelentős különbségek vannak közöttük: eltérő a legitimációs alapjuk, az államkonzervatív rendszer nem nivellál, hanem kirekeszt, és a két rendszerben mások a politikai kontroll eszközei is. Az államkonzervatív közoktatási rendszer két legjellemzőbb tulajdonsága a hivatásrendi irányítás és a teljes állami felelősségelvonás. Oktatási célok tekintetében az államkonzervatív oktatáspolitiká egyik hagyományos politikai értékkeszlethez sem igazodik.

Trencsényi László: Az Agóra Oktatási Kerekasztal oktatáspolitikai alapvetései

Az előadó bemutatja az „Alapvetések” címet viselő dokumentumot. Referál a két éves alkotófolyamat sikereiről és buktatóiról. A demokratikus tárgyalásmód különböző nézőpontokat és gondolkodásmódokat integrált. Így kerülhetek közfigyelembe olyan, alapvetően az „osztálytermi folyamatok” világában számon tartott elvárások, problémák is, amelyek a hagyományos oktatáspolitikai, tanügy-igazgatási diskurzusban nem szoktak megjelenni. A kétféle megközelítés feszültsége érdekes eredményeket hozott. Az Agóra üzem módját példaadónak lehet tekinteni a „más” koncepciók közti termékeny párbeszéd tekintetében. Példaként a „felzárkóztatás” problematikáját, és a tanuló „önkormányzat” – közös kormányzási felelősség koncepcionális különbségei közti egyezkedés és prekonceptió nélküli megoldáskeresés útját elemzi.

Szekcióülések

Autonómia és demokrácia.

Szekcióvezető: Pásztor Erzsébet.

Tanárok, diákok közössége. Tanárok és intézmények autonómiaja és elszámoltathatósága. Diákrészvétel, diákönkormányzat, demokratikus iskola. A szülők és a helyi közösség részvétele.

Méltányosságot szolgáló iskolarendszer.

Szekcióvezető Alpár Vera, korreferens Szenes György.

SNI, roma, HHH gyerekek; direkt és látens diszkrimináció, inklúzió az óvodától a középfokú oktatásig; az iskolaszervezet hatásai; a szakképzés és az életút-támogató pályorientáció szerepe.

Személyre szabott, kompetencia alapú oktatás.

Szekcióvezető Victor András, korreferens Béres Mária.

Gyerekközpontú és személyközpontú intézmény. Szükség és igény különbsége. Pedagógiai diverzitás. Minden gyerek tehetséges Ismeret és(!) kompetencia. Mit tanítsunk, hogy az (alig látott) jövőre készítsünk fel? Kulcskompetenciák.

www.agoraoktatas.hu